

HANDLINGSPLAN FÖR BÄTTRE UTVECKLING OCH LÄRANDE GENOM IT I ÖSTERMALMS FÖRSKOLOR 2012

Barn kommer tidigt i kontakt med IT och det är därför viktigt att förskolan utnyttjar IT i det pedagogiska arbetet.

Våren 2011 antog kommunfullmäktige Stockholms stads IT-strategi för bättre lärande i de pedagogiska verksamheterna.

För att ge strategin en lokal förankring tar Östermalms stadsdelsnämnd fram en handlingsplan som ska följas upp kontinuerligt.

Förvaltningens synpunkter

2004 startade ett treårigt projekt på Östermalm "IT i förskola och skola" som drevs med stöd av Kompetensfonden. En av anledningarna till start av detta projekt var en övertygelse om att datorer och IT har en stor pedagogisk potential som tyvärr varit väldigt dåligt och ojämnt utnyttjad inom förskola och skola.

Hur IT används är ju i hög grad beroende på hur man ser på målet med utveckling och lärande. Synsättet på lärandet påverkar naturligtvis också vilka verktyg man som pedagog använder i verksamheten eller tillsammans med barnen.

Det handlar lika mycket om verksamhetsutveckling som om IT. Det innebär bland annat att tekniska och pedagogiska förutsättningar kopplas samman.

I grova drag innebär det kompetensutveckling för pedagogerna att i arbetslag bedriva ett utvecklingsarbete för att lära sig mer om IT som pedagogiskt verktyg. Syftet var då att:

- ändra fokus från IT- till verksamhetsutveckling
- förstärka pedagogernas och ledningens kompetens inom IT i förskola
- öka tillgängligheten till och användningen av IT

- få mer likvärdiga enheter och förskolor avseende IT-användning och resurser
- utveckla ett strategiskt förhållningssätt hos förskoleledning i IT-frågor

Idag arbetar många förskolor med förbättringsarbeten som kan omfatta både barnens lärmiljö och personalens arbetssätt och där IT är en självklar del.

I stadsdelens förskolor är modern infrastruktur, hög tillgänglighet och hög digital kompetens självklarheter.

Förskoleverksamheten i Östermalms stadsdel ska erbjuda en utvecklande och effektiv IT-miljö som ligger i linje med IT-programmet för Stockholms stad, stadens It-strategi, samt stadsdelens IT-handlingsplan.

- Handlingsplanen omfattar alla kommunala förskolor
- Handlingsplanen omfattar all personal på alla nivåer
- Handlingsplanen omfattar alla barn

IT ska vara ett naturligt redskap i pedagogiska aktiviteter och går inte att välja bort.

Förskolechefens ansvar

Förskoleledningens stöd, engagemang och intresse kan inte nog betonas för att lyckas med implementeringen av och arbetet med IT i förskola. Detta är inget unikt för just IT-frågan utan gäller allt utvecklingsarbete.

Respektive enhetschef ansvarar för att förskoleenheten upprättar en lokal handlingsplan som årligen följer upp den egna utvecklingen gentemot stadens strategi för IT i lärandet samt stadsdelens IT handlingsplan.

Förskolechefen driver och följer upp IT verksamheten i förskoleenheten, ger positivt stöd, ser möjligheterna, ger den pedagogiska personalen förutsättningar och ser PIM¹ som en del i fortbildnings- och utvecklingsarbetet

¹ PIM står för "praktisk IT- och mediekompetens" och är en kombination av handledningar på Internet, studiecirkel och hjälp i vardagen.

Webbplatsen är en del av ett regeringsuppdrag som Skolverket har att främja utveckling och användning av informationsteknik i förskolan och skolan. PIM tillhandahåller IT baserade verktyg som kan användas i förskolans egen kompetensutveckling inom IT-området. Det följer med olika programvaror som kan användas praktiskt i förskolans verksamhet till exempel bearbeta bilder från digitalkameran.

IT-strategi ställer krav på att personalen i stadsdelens kommunala förskolor har en hög kompetens inom IT. Under hösten 2011 och våren 2013 vidareutbildas förskolans pedagogiska personal som deltagit i stadsdelens IT-satsning under kompetensfondens tid.

Övergripande syfte

(Måluppfyllelse, Vårdnadshavare, Barn, Jämställdhet)

- Genom att IT-verktygen används för lärande, samarbete, kommunikation och administration förbättras och utvecklas verksamheten mot en högre måluppfyllelse.
- En utvecklad IT-användning ger vårdnadshavare ökade möjligheter till information, delaktighet och dialog på sina egna villkor.
- IT i utveckling och lärande ger bättre möjligheter till individualisering för alla, inte minst för barn i behov av särskilt stöd.

Mål

(Undervisning och lärande, Digitalt arbetssätt, Dokumentation, Kommunikation)

- All personal ska naturligt använda IT, i första hand när det gäller det pedagogiska men även i det administrativa arbetet.
- I det pedagogiska arbetet ska IT integreras i undervisning och lärande.
- Det digitala arbetssättet ska vara en röd tråd från de allra minsta barnen till 5 åringar.
- Förskolan använder IT-stöd för att dokumentera varje barns utveckling och lärande.

Effekt (Vad ska åstadkommas)

(Tillgänglighet, Måluppfyllelse, Kunskapsutveckling, Kvalitetsutveckling, Digitala verktyg)

- I stadsdelens samtliga förskolor ska tillgängligheten till IT vara god.
- Användning av IT ska bidra till en bättre måluppfyllelse.
- Alla barn ska känna att det är naturligt att använda IT i sin utveckling och sitt lärande.
- All pedagogisk personal ska använda sig av digitala verktyg för lärande, samarbete, kommunikation, uppföljning och administration.
- Alla vårdnadshavare ska kunna kommunicera och skaffa sig information via stadsdelens digitala dokument, webbsidor och e-tjänster.

Genomförande

(Handlingsplan, Ledarskap och ledning, Kompetens, Teknik, programvaror och hjälpmedel)

Genomförandet av strategin ställer krav på ett tydligt ledarskap på alla nivåer. Förskolans ledning ska hålla sig ajour med hur digitaliseringen stöder och utvecklar det pedagogiska arbetet.

- Ledningen ska vara goda förebilder och agera på ett sätt som stimulerar användandet av IT hos personal och barn.
- Personalen i stadsdelens kommunala förskolor ska ha en hög kompetens inom IT.
- Ledningen ska ständigt arbeta för att nya digitala verktyg används i syfte att utveckla organisationen och arbetssätten.
- Nya tekniska möjligheter och användningsområden omsätts i vardagsarbetet.
- Den pedagogiska personalen ska ha god tillgång till digitala hjälpmedel för att i första hand utföra de pedagogiska men även de administrativa uppgifterna.
- Barn kommer tidigt i kontakt med IT och förskolorna utnyttjar IT i det pedagogiska arbetet.
- Förskolorna har en hög tillgång till program, läromedel, innehåll och andra resurser via webben.
- Digitala lärresurser i form av bilder, ljud, animationer, text, video eller andra komponenter avsedda för undervisning ska vara inslag som utvecklar undervisningen.

FÖRSKOLORNAS IT-HANDLINGSPLAN

För att ge strategin en lokal förankring ska varje förskoleenhet ta fram en handlingsplan enligt följande struktur. Förskolornas handlingsplan ska följas upp kontinuerligt.

Syfte och mål

- Målsättning med användningen av IT på förskoleenheten kopplas till förskolans styrdokument.
- Samtliga pedagoger, inom rimliga gränser utifrån tjänstgöring och tid kvar till pension, examinerats på PIM nivå 3.
- Från och med Ht 2011 till och med Vt. 2013 ska: cirka ____ förskolor, _____pedagoger, delta i fortbildningen, cirka ____ per år
- Förskolechef avgör avvikelser som uppstår och anger i förskolans handlingsplan antalet pedagoger som ska examineras på nivå tre.
- Vid årsredovisningen har IT-kompetensen ökat, både bland pedagoger och på förskolan inskrivna barn.
- har antalet pedagoger som använder IT som ett integrerat verktyg i "undervisningen" ökat
- har antalet föräldrar som i förskoleundersökningen uppger att de är nöjda med hur deras förskola använder IT ökat

Insatser, aktiviteter och milstolpar

- Projektet pågår från och med ht-2011 till och med vt-2013
- Handlingsplan är upprättad den _____
- Förskoleledningen sätter samman deltagarlistor (dvs. avgör vilka som får genomföra PIM – enbart pedagoger)
- Examinatorer utsedd _____
- PIM-information till hela förskoleenheten utförs av PIM-examinator och förskoleledningen den _____
- PIM-examinator lägger upp examinationsgrupper i PIM:s examinationsmiljö utifrån deltagarlistor
- Upstartsträffar anordnas på förskolorna där PIM-examinator hjälper till med registrering av deltagarna som därmed får tillgång till examinationsmiljön
- Deltagarna påbörjar sitt PIM-arbete.
- Examinatorerna granskar inlämningsuppgifterna, ger respons på inlämnade uppgifter, stödjer och ger viss handledning.
- Första omgångens cirka __ pedagoger är utbildade – december 2011
- Andra omgångens cirka __ pedagoger är utbildade – juni 2012

- Tredje omgångens cirka __ pedagoger är utbildade – december 2012
- Examinatorerna anordnar diplomseminarier när deltagarna uppnår nivå tre.

IT-pedagogiken

I begreppet IT-pedagogiken inryms arbetsmoment i den dagliga verksamheten som kan utvecklas, förenklas och göras mer flexibelt med hjälp av IT.

I förskoleenheten har diskuterats hur barns utveckling och lärande kan följas och synliggöras för både barn och personal som stöd för att vidareutveckla det pedagogiska arbetet. Det pedagogiska arbetet dokumenteras och synliggörs i olika former. Pedagogerna använder dokumentationen till att reflektera över förskolans pedagogiska processer och på så sätt fånga i vilka situationer barn lär, utvecklas och mår bra.

Vilka förskolepedagogiska processer, teman, aktiviteter som förskolan prioriterar för att synliggöra barnens arbete, lek och upplevelser genom IT.

- Pedagogiska processer i förskolan

Leken och lärandet

Leken utgör grunden i barns utveckling och lärande.

Jämställdhet mellan flickor och pojkar

Personalen arbetar aktivt för jämställdhet mellan flickor och pojkar integrerat i den pedagogiska verksamheten. Personalen analyserar hur könsmönster tar sig uttryck i den pedagogiska verksamheten.

Barns delaktighet och inflytande

Personalen uppmuntrar och stödjer barns delaktighet och inflytande samt stödjer dem i att ta ansvar för sina egna handlingar och förskolans miljö i vardagliga situationer.

Kommunikation

Barnets förmåga att uttrycka sig i olika former uppmuntras och utvecklas. Bild, sång, musik, dans, drama, rytmik och rörelse är några viktiga uttrycksformer för att utveckla barnets förmåga till kommunikation.

Kultur

Kultur är en integrerad del i förskolans verksamhet. Barnet får kulturella upplevelser och självt får möjlighet att utveckla olika kulturella uttrycksätt, sin skapande förmåga.

Språkutveckling

Barn lär sig språk och utvecklar begrepp genom samspel med andra, genom att sätta ord på egna upplevelser och genom att använda språket som redskap för tänkande, för kommunikation och kunskapsutveckling.

Rum för lek, lärande och omsorg

Rummets utformning både inom- och utomhus har stor betydelse för kvaliteten i den pedagogiska verksamheten. Den pedagogiska miljön väcker nyfikenhet, inspirerar och utmanar barn till utforskande och upptäckande. Den ger barn möjlighet att utveckla sitt kulturskapande och alla sina uttrycksätt.

- Tema
- Prioriterade aktiviteter
- Arbetsätt
- Barnens arbete, lek och upplevelser som synliggörs och återkopplas till barnen genom bildspel, foton, ljudupptagningar eller videofilmer

IT-Organisation

Hur ser ansvarsfördelningen ut? Bitr.förskolechef, IT-pedagog, IT-grupp

Förskolans verksamhet omfattar:

- Verksamhetsbeskrivning
- Ansvarsfördelning
- Biträdande förskolechefen
- IT-pedagogen
- Enhetens lokala IT-grupp
- Arbetsgrupper
- Möten
- Förskolans IT-kompetens: Vid förskoleenheten finns en grundläggande kompetens i bl.a:
 - ✓ Officepaketet
 - ✓ Mail
 - ✓ Digital bildhantering
 - ✓ Digital ljudbearbetning
 - ✓ Digital kamerahantering
 - ✓ Skanning
 - ✓ Hemsida

Ekonomi

Om drift- och investeringsbudget är avsatt.

- Investeringsbudget
- Driftsbudget

IT-verktyget

Standard, tillgång på utrustning och programvara. Hemsidans utveckling och uppdatering.

- Teknik
 - ✓ Dator
 - ✓ Projektor
 - ✓ Skärm
 - ✓ högtalare
 - ✓ tangentbord
 - ✓ pekdon
 - ✓ mikrofon
 - ✓ skanner
 - ✓ digital kamera
 - ✓ Videokamera

- Programvaror
 - ✓ Bildbehandling
 - ✓ Ljudbearbetning
 - ✓ Videobearbetning
 - ✓ Program för redigering av hemsida

Information och kommunikation

- Webbplats
- E-post

Uppföljning

Analys av enhetens IT-satsning (Tertialrapportering)

- Sammanfattning
- Behov av åtgärder
- Fortsatt utveckling